

Inez van Loon

Mijn zusje

δ

Z53175

Copyright ©2022 Uitgeverij Dyslexion, Deventer

ISBN 9789463245517

NUR 283

Papier met FSC–certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Dyslexion, Postbus 583, 7400 AN Deventer

Dit boek verscheen eerder als reguliere uitgave bij ©2015 Clavis Uitgeverij, Hasselt–Amsterdam–New York

Omslagontwerp: Studio Clavis

Foto omslag: Shutterstock

Dit boek is uitgegeven in het lettertype Dyslexie.
Kijk op www.dyslexiefont.com voor meer informatie.

Voor meer informatie of bestellen
ga je naar www.dyslexion.nl

En klingelende bel ...

Snelle voetstappen, ruisende rokken, hoge kinderstemmetjes

Deuren die opengaan en dichtslaan

Het gekraak van laarzen en harde Duitse bevelen

1. Een tikkend kastje

Duitsland voor de oorlog

Als Perla op haar tenen staat, kan ze door een spleet tussen de bovenste planken gluren. Ze ziet een witte vakwerkboerderij* met een rieten dak. Je hoort alleen het ruisen van de bomen op het erf. In de vroege middagzon ligt een hond aan een ketting te slapen. Een eind verderop ontdekt ze achter een boom een blond meisje, ze lijkt in haar eentje te spelen. ‘Hé, hallo!’ roept Perla een paar keer terwijl ze hard op het houten hek slaat. De hond staat op en begint woest te blaffen. Geschrokken kijkt het meisje om zich heen. De broertjes van Perla kunnen geen moment stilstaan. ‘Wij ook, wij ook kijken,’ zeuren ze. Ongeduldig trekken ze aan haar schort. ‘Jullie mogen zo.’ Gauw kijkt Perla weer door de spleet. ‘We zijn hier!’ roept ze in het Duits. Ze spreekt die taal al aardig. Het meisje heeft het eindelijk door. Nieuwsgierig komt ze op het hek af, terwijl de hond blijft blaffen. ‘Wie ben jij?’ vraagt ze achterdochtig. Een paar blauwe ogen kijken door de spleet. ‘Perla ... En hoe heet jij?’ Uit verveling gaan de broertjes dan maar stoeien. ‘Helga,’ zegt het meisje. ‘En wie is daar nog meer?’ ‘Wacht even,’ zegt Perla. Behendig trekt ze de kleintjes uit elkaar en tilt een broertje op. ‘Dit is Nikkel.’ Daarna pakt ze de ander op en houdt hem ook voor de spleet. ‘En dit is Calo.’ Het volgende moment rollebollen de jongetjes weer in het hoge gras. ‘Rustig, rustig maar!’ roept het meisje naar de hond, die nog steeds blaft. ‘Het is goed volk!’ Hij gaat weer liggen, maar houdt met gespitste oren de boel goed in de gaten. ‘Hoe oud ben jij?’ vraagt Perla nieuwsgierig aan Helga. ‘Acht jaar.’

* Alle woorden met een cijfer erachter worden achterin uitgelegd.

‘Ik ook,’ verzint Perla waar ze bij staat, want ze is nog maar zeven. ‘En m’n broertjes zijn drie jaar ... Het is een tweeling,’ zegt ze er in één adem achteraan.

‘O, wat leuk. Ik heb jou nog nooit gezien, waar wonen jullie?’ Met haar donkerbruine ogen wenkt Perla naar achteren.

‘Wij staan hier ... en daar en overal.’

‘Hoe kan dat nou?’ vraagt het meisje verwonderd. Haar ogen vernauwen zich tot spleetjes.

‘Wij hebben een huis op wielen,’ meldt Perla trots.

‘Jaja.’ Het meisje kijkt nog steeds ongelovig en denkt even na.

‘Zullen we spelen?’ vraagt ze onverwachts.

Dat laat Perla zich geen tweede keer vragen. ‘Hoe komen we dan bij jou?’

‘Een eindje verderop kan je door de poort. Ik zal wel opendoen.’

‘Kom mee.’ Opgewonden trekt Perla haar tegensputterende broertjes mee. ‘We gaan bij Helga spelen!’ Haar nieuwe vriendin rent klepperend op haar klompen aan de andere kant van het hek mee.

Helga staat al bij de open poort. ‘Hoi!’

‘Hoi,’ zegt Perla nu opeens verlegen.

‘Wat een schatjes!’ Helga heeft alleen oog voor de broertjes. Die staan er beteuterd bij. ‘Het lijkt wel of ze kooltjes in hun ogen hebben.’ Ze buigt zich voorover en strijkt hun zwarte krullen opzij. ‘Maar ... Hoe houd je ze uit elkaar?’

‘Dat kan mijn vader af en toe ook niet,’ grinnikt Perla.

Als ze het hek binnengaan, staat de hond weer op en begint vervaarlijk te grommen.

‘Rustig nou maar, ik heb toch al gezegd dat het goed volk is.’ Helga loopt op de hond af en spreekt hem zachtjes toe.

‘We zijn niet bang, hoor.’ Perla komt met haar broertjes achter haar aan. ‘Mogen we hem aaien?’

‘Probeer dat maar niet bij deze hond ... zolang hij jou niet kent,’ waarschuwt Helga. ‘Zal ik jullie iets leuks laten zien?’ wenkt ze dan. Ze rent vooruit en Perla volgt op haar blote voeten, met Calo op haar heup en Nikkel aan de hand.

Bij de staldeuren staat Helga plotseling stil. ‘Maar dan moeten

jullie iets beloven ...'

Ze knikken alle drie al op voorhand, Calo en Nikkel apen gewoon hun grote zus na.

'Dat we straks naar jullie huis op wielen gaan.'

'Ja, natuurlijk,' belooft Perla, die nu steeds nieuwsgieriger wordt.

'We moeten heel zachtjes zijn ... Ssst,' doet Helga met haar wijsvinger tegen haar mond naar de broertjes. Vol verwachting stappen ze achter haar naar binnen.

In de stal is het halfduister. Als haar ogen gewend zijn, ziet Perla het meteen. 'Ach, wat lief!' Ze slaat haar hand voor haar mond.

'Vannacht geboren,' fluistert Helga.

Uitgelaten rennen Calo en Nikkel vooruit. Verborgen in een hoek staat een paard, ernaast ligt een klein veulentje op het stro.

De moeder waakt over haar slapende jong.

'Neenee, niet doen.' Perla kan de tweeling nog net tegenhouden als ze het paardje willen aaien. Van tata² weet ze dat je een pasgeboren veulen met rust moet laten. Een tijdje kijken ze vertederd toe. Door een andere staldeur gaan ze weer naar buiten en komen ze op het achtererf van de boerderij. Er is zo veel te zien, ze hollen van het een naar het ander. Eerst gaan ze met de geit in de wei spelen. Daarna gaan ze weer bij het varkenshok kijken naar de kleine biggetjes. Algauw maken Calo en Nikkel er een spelletje van om achter de kippen aan te rennen,

die overal op het erf lopen. Fladderend stuiven ze alle kanten uit. Intussen schuifelt Perla, als een koorddanseres balancerend, op de rand van een laag hek.

'Is het ver?' vraagt Helga, die naast haar meeloopt.

'Wat?' Als stipjes aan de horizon ziet Perla mensen op het land werken.

'Jullie huis op wielen natuurlijk.'

'Nee, we staan vlakbij. Maar ... Waar zijn jouw broertjes en zusjes?' Perla springt van het hek af. Zo, nu heeft ze het eindelijk gevraagd. Zelf is ze nooit alleen thuis.

'Ik heb alleen een veel oudere broer ... Hij zal zo wel uit school

komen,' zegt Helga sip. 'Maar hij is niet aardig.'
Perla schrikt. 'Ga dan gauw met ons mee,' stelt ze voor.
Enthousiast pakt Helga Perla bij de hand. 'Kom, dan halen we eerst koekjes uit de keuken voor onderweg.'
Bij het toverwoord 'koekjes' gaan Calo en Nikkel direct achter hen aan.

Verlegen wacht Perla met haar broertjes in de deuropening. Ze zijn nog nooit in het huis van gadje³ geweest. Perla kijkt voorzichtig naar binnen, ze wil niet brutaal lijken. In het midden van de keuken staat een enorm fornuis en langs het raam een lange tafel met stoelen eromheen. Een van de witgepleisterde muren hangt vol koperen pannen. Haar neef Django heeft weleens over gadje verteld, maar niet over de dingen die ze nu ziet ... 'Tiktak, tiktak.' Argwanend kijkt Perla naar een tikkend kastje aan de muur. Het ziet eruit als een huisje.
'Je mag wel binnenkomen, hoor,' lacht Helga, die op een stoel gaat staan om de koekjestrommel uit de kast te pakken.
Met grote ogen loopt Perla rond, ze valt van de ene verbazing in de andere. Van de slapende poes in een mand naast het fornuis kijkt ze naar de bos veldbloemen in een kan op tafel. Bloemen horen buiten in de natuur, net zoals dieren. Weten gadje dat dan niet? Met een klein vingertje wijst Nikkel naar een kleefstrip vol dode vliegen, die aan een lamp hangt. Als Perla vier, vijf van die strips aan het plafond telt, pakt ze haar broertjes beet om weer buiten te gaan wachten. Het volgende moment blijven ze stokstijf staan. Met open mond staren ze naar een hertenkop met gewei boven de keukendeur. Het dier staart hen met zijn droevige ogen aan. 'Wat zijn jullie stil?' Met een onderzoekende blik kijkt Helga achterom.
'Koekoek, koekoek!' Uit een luikje van het tikkende kastje komt een vogeltje tevoorschijn.
'Mule⁴?!' Van schrik vallen de broertjes tegen Perla aan.
'Wat is er? Zijn jullie nou bang voor ... het vogeltje?' Als Helga schaterlachend met de koektrommel de stoel af stapt, staren Perla en de broertjes haar verbijsterd aan.

‘Hebben jullie dan nog nooit een koekoeksklok gezien?’ vraagt ze ongelovig. Resoluut zet ze haar stoel onder het geheimzinnige kastje. ‘Wacht!’ zegt ze met opgeheven vinger. Ze gaat op de stoel staan en verschuift iets aan de voorkant van het kastje. Ondertussen stelt ze de drie gerust dat er geen echte vogel in de klok zit. Perla moet het haar broertjes nog een keer uitleggen. Als het vogeltje een paar tellen later weer tevoorschijn komt, is niemand meer bang.

‘Koekoek, koekoek!’ roepen de broertjes nu om het hardst naar het kastje, maar het vogeltje laat zich niet meer zien.

‘Ssst, stil,’ zegt Helga ineens verschrikt. ‘Ik hoor de hond blaffen. Vast mijn moeder of mijn broer ... Laten we gaan, dadelijk mag ik niet mee.’ Vliegensvlug verbergt ze de koekjestrommel onder haar witte schort en pakt haar klompen bij de deur. ‘Volg mij maar.’ Angstvallig houden Perla en de broertjes het hert in de gaten, dan gaan ze er snel onderdoor. Met een zucht van opluchting staan ze weer buiten in het volle zonlicht.

De kinderen sluipen om de boerderij heen. Als ze bij de voorkant komen, wachten ze om te kijken of de kust veilig is.

Niemand te zien!

‘Ik houd de hond wel koest.’ Helga spreekt hem zachtjes toe, terwijl Perla, Nikkel en Calo achter elkaar het erf oversteken en de poort uit gaan. Daarna zetten ze het met z’n allen op een lopen. Pas als ze een heuvel op gerend zijn, laten ze zich hijgend neervallen in het gras. Beneden zien ze een grote jongen op het erf van de boerderij lopen.

‘Mijn broer. We zijn net op tijd weg,’ giechelt Helga achter haar hand.

Tijd om de koekjestrommel open te maken ... van Helga mogen ze er ieder twee.

‘Waarom praten jullie steeds zo raar met elkaar?’ wil Helga met volle mond weten.

‘Dat is de taal die we thuis spreken,’ zegt Perla schouderophalend.

‘O?’ Een moment kijkt Helga verbaasd. ‘Is het nog ver naar jullie huis?’ vraagt ze dan opgewonden. Ze springt op en kijkt om zich heen.

2. Een huis op wielen

‘Kijk dan, daar ... vlak bij het water,’ wijst Perla.

Er kronkelt een riviertje door het glooiende landschap van weilanden en akkers. Een eindje verder langs het water staat een woonwagen, aan de rand van een klein dennenbos.

Calo en Nikkel rollen de heuvel al af, Perla en Helga volgen hun voorbeeld. Gierend van de lach liggen ze met z'n allen beneden. Als ze elkaar overeind trekken, zien ze er allemaal even stoffig en vuil uit. Helga kijkt verschrikt naar haar tot dan toe hagelwitte schort.

‘Je kan toch alles schoonwassen?’ Perla haalt haar schouders op. ‘Ach ja, wat geeft het.’ Lachend maakt Helga haar schort nog viezer met haar handen.

Met hun vuile vingers vegen ze strepen bij elkaar op het gezicht. Als indianen op oorlogspad vervolgen ze hun weg over een smal zandpad tussen de weilanden. Uitgelaten springen Calo en Nikkel af en toe op en roepen ‘boe!’

naar onverstoorbaar grazende koeien en schapen met lammetjes. Op een tweesprong van het pad staat een klein wegkapelletje⁵ met een Mariabeeld. Als Perla en Helga vroom een kruisteken slaan, blijven de broertjes niet achter en doen er een stuk of vijf.

‘Die kant uit, we zijn er nu bijna ...’ Aan het eind van het pad komen ze op een open stuk grond. Trots kijken Perla en haar broertjes om naar Helga.

‘Ja, maar ... Jullie hebben echt een huis op wielen!’

Opgetogen rent ze naar de houten woonwagen, met een trapje naar het balkon van de voordeur. Helga's ogen vliegen over het fraaie houtsnijwerk. Daarna loopt ze langs de zijkant. Ze springt zo hoog als ze kan, maar ze komt niet bij de raampjes.

‘Je kan toch niets door de vitrage zien,’ lacht Perla.

‘Is dat jullie paard?’ vraagt Helga verrast als ze zacht horen hinniken.

‘Ja, wat dacht je?’ Perla pakt haar bij de hand. Achter de wagen staat het paard vast aan een dennenboom. ‘Hij trekt onze wagen.’